

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до освітніх центрів
«Донбас-Україна» і «Крим-Україна», розташованих на базі
Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури

25 березня 2024 року

м. Київ

Мета моніторингового візиту: забезпечення доступу до освітніх послуг осіб, що проживають на тимчасово окупованих територіях.

Склад моніторингової групи:

головний спеціаліст відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Анна Войтюк.

Розділ 1: довиїзний аналіз інформації щодо функціонування освітнього центру з відкритих джерел

Аналіз проведено: головним спеціалістом відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Анною Войтюк.

Інформація для осіб з тимчасово окупованих територій: на сайті Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури (далі – заклад освіти) створено окремий розділ «Для вступників з тимчасово окупованої території», який містить:

- загальну інформацію про освітні центри, утворені на базі закладу освіти;
- встановлені закладом освіти терміни прийому документів осіб з тимчасово окупованих територій (далі – ТОТ);
- алгоритм спрощеного вступу через освітні центри та перелік необхідних документів;
- графік роботи освітніх центрів;
- інформацію про уповноважений заклад середньої освіти.

В той же час, інформація про актуальні умови вступу на 2024 рік – відсутня.

Засоби комунікації з освітніми центрами: на сайті зазначено інформацію щодо уповноваженої особи, яка відповідальна за діяльність освітніх центрів, електронну пошту, стаціонарний телефон (044 272 15 44) та посилання на телеграм-канал «Вступ НАОМА 2024», де працівники закладу освіти надають онлайн-консультації щодо вступу.

Як показує моніторинг, контактний телефон є актуальним, однак у вступників відсутня можливість звертатися до закладу освіти через інші месенджери (наприклад Viber, WhatsApp).

Опис процедури для вступу людей з тимчасово окупованої території до закладів освіти України:

Інформація про вступ осіб з ТОТ міститься у Додатку 11 до Правил прийому для здобуття вищої освіти у Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури, затверджених на засіданні Вченої ради Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури Протоколом від 27.04.2023 № 11.

Описана процедура вступу є простою для сприйняття та доступною для розуміння потенційними студентами.

Інформація як дістатися до освітніх центрів: покрокова інструкція відсутня. Для того, щоб прокласти маршрут, вступнику необхідно сформувати його самостійно.

Інформація щодо уповноважених закладів середньої освіти

Для освітніх центрів призначено 1 уповноважений заклад середньої освіти, а саме: загальноосвітній навчальний заклад «Школа екстернів».

Окрім того, зазначено адресу, де розміщується уповноважений заклад середньої освіти, стаціонарні телефони, електронну пошту відповідальної особи, посилення, за яким можна перейти на офіційну сторінку закладу середньої освіти.

Інформація щодо розкладу його роботи, а також покрокова інструкція щодо маршруту до уповноваженого закладу середньої освіти – відсутня. Для того, щоб прокласти маршрут, вступнику необхідно сформувати його самостійно.

Розділ 2: моніторинг під час безпосереднього перебування в освітньому центрі

Повна назва об'єкта моніторингу: освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» на базі Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури.

Фактична та юридична адреси об'єкта моніторингу: вул. Вознесенській узвіз, 20 м. Київ.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

заступника відповідального секретаря Приймальної комісії Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури – Ольги Борисової.

Регламент діяльності освітніх центрів

Інформація, що регламентує діяльність освітніх центрів міститься у Додатку 11 до Правил прийому для здобуття вищої освіти у Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури, затверджених на засіданні Вченої ради Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури протоколом від 27.04.2023 № 11.

Водночас, Порядок прийому до Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури для здобуття вищої освіти вступників, які проживають на тимчасово окупованій території України на 2024 рік не прийнято.

Умови вступу та інформація щодо початку вступної кампанії

Правила прийому для здобуття вищої освіти у Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури затверджено на засіданні Вченої ради Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури протоколом від 27.04.2023 № 11.

Водночас, Правила прийому для здобуття вищої освіти у Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури у 2024 році не прийнято.

Інформація про вступників

За консультаціями до освітнього центру у 2023 році звернулась 1 особа, однак заяву на вступ через освітні центри подано не було.

Статистичні дані щодо вступників

Статистичні дані щодо вступників в розрізі територій, з яких вони вступили – не ведуться.

Динаміка вступників у 2022 – 2023 роках

У 2022 та 2023 роках через освітні центри особи не вступали. За словами відповідальної особи за діяльність освітніх центрів, до 24.02.2022 року діяв відокремлений структурний підрозділ «Маріупольська філія НАОМА», до якого вступали абітурієнти з ТОТ, однак він тимчасово переміщений на базу Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури.

Підтримка вступників та студентів закладом освіти

Вступник на весь період вступної кампанії, спільно з супроводжуючими особами, може проживати у гуртожитку, вартість якого складає 800 грн за місяць.

На період навчання студентам надаються місця для проживання у гуртожитку закладу освіти, вартість проживання у якому становить 800 грн за місяць.

Вступникам надаються онлайн та офлайн консультації щодо вступу.

Уповноважений заклад загальної середньої освіти

У 2023 році призначено уповноважений заклад загальної середньої освіти для проведення річного оцінювання та державної підсумкової атестації, а також видачі документів державного зразка про середню освіту, а саме: ліцей «Школа екстернів», який розміщений за адресою: Голосіївський проспект, 106/4, м. Київ.

Водночас, заклад загальної середньої освіти розташований в іншій частині міста та потребує використання громадського транспорту.

Інформація щодо призначеного у 2024 році уповноваженого закладу загальної середньої освіти відсутня.

Підготовчі курси

У закладі освіти передбачені підготовчі курси до творчого конкурсу для всіх вступників у очному форматі. Вартість курсів становить 1300 грн на місяць.

Окрім того, до підготовчих курсів, що були започатковані у 2021 році Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України заклад освіти не долучався.

Розміщення інформації у закладі освіти

На інформаційних стендах не розміщується інформація для вступників з тимчасово окупованих територій та діяльності освітніх центрів «Донбас-Україна», «Крим-Україна».

Основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ:

- недостатня координація роботи освітніх центрів з боку Міністерства освіти і науки України, зокрема, відсутність методичних рекомендацій для відповідальних осіб за діяльність освітніх центрів;
- ліцей «Школа екстернів» в більшості випадків здійснює проведення ДПА у очному форматі, що позбавляє змоги осіб, які продовжують залишатись на ТОТ скласти ДПА;
- обмежена кількість заяв (до 5 заяв), які можуть подати вступники лише через один освітній центр, у разі, якщо вони не мають документа про базову середню освіту.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Міністерству освіти та науки України:

- розробити та затвердити Порядок прийому на навчання для здобуття вищої/фахової передвищої освіти в 2024 році;
- підготувати та поширити між освітніми центрами спрощені інформаційні матеріали щодо діяльності освітніх центрів та проведення вступної кампанії;
- опрацювати питання щодо надання можливості вступникам звертатись до більшої кількості освітніх центрів у разі відсутності в них документа про базову середню освіту;
- опрацювати питання щодо алгоритму завчасного визначення уповноважених закладів загальної середньої освіти, а також погодження з закладами освіти;
- розглянути основні проблеми, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ, а саме щодо: недостатньої координації роботи освітніх центрів з боку Міністерства освіти і науки України, зокрема, відсутності методичних рекомендацій для відповідальних осіб за діяльність освітніх центрів; уповноважений заклад загальної середньої освіти у більшості випадків здійснює проведення ДПА у очному форматі, що позбавляє змоги осіб, які продовжують залишатись на ТОТ скласти ДПА; обмеженої кількості заяв (до 5 заяв), які можуть подати вступники лише через один освітній центр, у разі, якщо вони не мають документа про базову середню освіту;

- напрацювати ефективні механізми вирішення проблемних питань, з якими стикається заклад освіти під час роботи з абітурієнтами з ТОТ.

Міністерству з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України:

- розглянути можливість запровадження безоплатного навчання зі стипендіальним забезпеченням на підготовчих курсах закладів вищої освіти тривалістю до одного року з наступним вступом до закладів вищої освіти для молоді з тимчасово окупованих територій.

Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури:

- прийняти та розмістити на веб-сайті закладу освіти Порядок та правила прийому до Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури для здобуття вищої освіти вступників, які проживають на тимчасово окупованій території України на 2024 рік;

- затвердити та розмістити на веб-сайті закладу освіти Правила прийому до Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури у 2024 році;

- розмістити на веб-сайті закладу освіти інформацію про актуальні умови вступу осіб з ТОТ на 2024 рік;

- розмістити у розділі «Особам з тимчасово окупованих територій» інформацію щодо призначеного у 2024 році уповноваженого закладу загальної середньої освіти;

- розмістити у розділі «Особам з тимчасово окупованих територій» покрокову інструкцію як дістатись до освітніх центрів та уповноваженого закладу середньої освіти;

- розглянути можливість комунікації зі вступниками через месенджери (наприклад Viber, WhatsApp);

- посилити інформаційну кампанію щодо переваг вступу через освітні центри.

Головний спеціаліст відділу прав громадян на тимчасово окупованих територіях Департаменту моніторингу додержання прав громадян, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України

Анна ВОЙТЮК